

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/39/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117201281
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6117201281.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa rodičov: matka C. B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. E. XXXX/X, F. F., zastúpená: JUDr. Andrea Stupárová, advokátka so sídlom G. XXXX/XX, H. I. a otec C. B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/X, F. F., zastúpený: JUDr. Lucia Luptáková, advokátka so sídlom K. L. XXX/XX, A., v konaní o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/21/2017-1977 zo dňa 14.11.2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/21/2017-1977 zo dňa 14.11.2022 v napadnutých výrokoch I., VIII., IX., X., XI. a XIII. p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletého začalo na súde prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) dňa 25. 01. 2017 na návrh otca, ktorý sa domáhal úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému najskôr tak, že žiadal maloletého zveriť do svojej osobnej starostlivosti, alternatívne sa domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti s týždenným intervalom striedania. Matka s návrhom otca nesúhlasila, žiadala maloletého zveriť do svojej osobnej starostlivosti a upraviť styk otca s maloletým. Okresný súd rozsudkom č.k. 37P/21/2017-830 zo dňa 25. 01. 2019 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/21/2017-1005 zo dňa 22. 08. 2019 návrh otca zamietol a maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky; otca zaviazal prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 250 Eur mesačne na bežné výživné a 50 Eur mesačne na tvorbu úspor a zároveň upravil aj styk otca s maloletým každý druhý týždeň od štvrtka do nedele a v priebehu týždňa, keď maloletý nie je cez víkend u otca, od štvrtka do piatku. Zároveň okresný súd upravil styk otca s maloletým aj počas vianočných, letných, jarných, veľkonočných, jesenných prázdnin s tým, že miesto preberania a odovzdávania určil pred vchodom do obytného domu matky. Predmetným rozsudkom okresný súd zároveň priznal znalečné súdom ustanovenej znalkyni za podanie znaleckého posudku.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací, rozsudkom č.k. 13CoP/37/2019-31 zo dňa 27. 11. 2019 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom a závislom výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie v uvedenom rozsahu na ďalšie konanie, vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením potvrdil.

rok počas jesenných prázdnin od prvého dňa prázdnin od 18:00 hod. do posledného dňa prázdnin do 18:00 hod., podľa termínov stanovených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, počas zimných prázdnin každý párný rok od 30.12. od 18:00 hod. do 07.01. nasledujúceho kalendárneho roka do 18:00 hod. a každý nepárny rok od 23.12. od 09:00 hod. do 30.12. do 18:00 hod; výrokom IV. rozhodol, že každý z rodičov je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach samostatne; výrokom V. určil, že matka je oprávnený v stanovené dni a hodiny maloletého od otca prevziať pred vchodom do bytového domu otca a otec je povinný maloletého v stanovené dni a hodiny matke odovzdať; výrokom VI. určil, že otec je oprávnený v stanovené dni a hodiny maloletého od matky prevziať pred vchodom do bytového domu matky a matka je povinná maloletého v stanovené dni a hodiny otcovi odovzdať; výrokom VII. Rozhodol o povinnosti oboch rodičov v stanovené dni a hodiny odovzdať maloletého do starostlivosti druhého rodiča, so všetkými potrebnými vecami a druhému rodičovi výkon osobnej starostlivosti o maloletého umožniť; výrokom VIII. trvalý pobyt maloletého určil na adrese F. F., D. E. X; výrokom IX. a X. upravil poberanie rodinných prídavkov a uplatňovanie daňového bonusu matkou; výrokom XI. neurčil výživné na maloletého; výrokom XII. uložil povinnosť maloletému a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradenskopsychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica; výrokom XIII. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania; výrokom XIV. konštatoval, že o trovách dôkazov rozhodne samostatným uznesením.

6. Na základe vykonaného dokazovania citujúc § 24 ods. 1, 2, 3, 4 č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 25 ods. 1, 2 zákona o rodine, § 37 ods. 2 zákona o rodine a § 63 ods. 6 zákona o rodine mal okresný súd za preukázané, že návrh otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému je dôvodný, pretože rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti od decembra 2016, spoločne nehospodária, spoločne nezabezpečujú výchovu ani výživu maloletého dieťaťa. Otázka výkonu osobnej starostlivosti rodičov o maloletého zostala v konaní sporná. Otec žiadal zveriť maloletého do svojej výlučnej osobnej starostlivosti alternatívne do striedavej osobnej starostlivosti s týždenným intervalom striedania; matka s uvedeným nesúhlasila, žiadala maloletého zveriť do svojej výlučnej osobnej starostlivosti a upraviť styk otca s maloletým každý druhý víkend, ako aj počas sviatkov a prázdnin.

7. Okresný súd svoje rozhodnutie v otázke starostlivosti o maloletého oprel najmä o vyhodnotenie čo najpriateľnejšieho nastavenia a záujmu maloletého dieťaťa. Z výsledkov znaleckého dokazovania vyplynulo, že maloletý je vysoko ovplyvnený a poznačený konfliktom rodičom, ktorý trvá už dlhú dobu, má obidvoch rodičov rovnako rád ani jednému z nich nechce ublížiť, a preto každému z nich viac menej hovorí to, čo chce počuť ten ktorý rodič. V danom prípade sa už dalo podľa okresného súdu konštatovať, že maloletý je vystavený konfliktu lojality. Maloletý je vo veku, kedy už je schopný formulovať svoj postoj ako vyplynulo aj z jeho osobnostnej charakteristiky, preto prihliadol okresný súd aj na jeho názor. Súd prvej inštancie zohľadnil a posúdil všetky kritéria stanovené zákonom i ustálenou judikatúrou pre výkon striedavej starostlivosti a v tomto kontexte sa striedavá starostlivosť oboch rodičov o maloletého javila ako najvhodnejší spôsob zabezpečovania starostlivosti rodičov o maloletého, nakoľko takáto forma starostlivosti zo strany rodičov už funguje viac ako 2 roky, maloletý je na ňu zvyknutý, má už nastavený svoj režim, plnenie si školských povinností i voľnočasové aktivity, pozná prostredie obidvoch rodičov, v obidvoch má svoje zázemie, obidva považuje za svoj domov a sám prejavil záujem na zachovaní takejto formy starostlivosti. Zároveň z vykonaného dokazovania mal okresný súd preukázané, že obaja rodičia sú spôsobilí zabezpečiť starostlivosť a výchovu maloletého, obaja majú záujem o starostlivosť o maloletého, pričom otec sa domáhal striedavej osobnej starostlivosti, s ktorou matka nesúhlasila. Súd prvej inštancie prihliadol aj na vyjadrenie matky, ktorá uviedla, že maloletý nemá rád zmeny. Z vyššie uvedených dôvodov považoval okresný súd za nevhodné a nesúladné s najlepším záujmom maloletého, aby mu bola opätovne menená forma výkonu starostlivosti. Okresný súd preferoval doteraz zaužívaný spôsob starostlivosti formou striedania v režime dní 3-2-2 ako aj miesto a čas jeho odovzdávania rodičmi (s výnimkou prázdnin a sviatkov), ktoré zabezpečí, aby maloletý mal rovnocenný kontakt s obidvomi rodičmi v priebehu bežného školského a pracovného týždňa, ako aj počas víkendov a voľna. Pokiaľ matka poukazovala na nedostatky striedavej osobnej starostlivosti, okresný súd uviedol, že takéto prejavy boli popisované len matkou, otec ich negoval. Samotný znalec sa k týmto matkou popisovaným zmenám v náladách maloletého vyjadril, že môžu spočívať práve v konfliktom vzťahu rodičov, ich odlišnom vnímaní a následnom vnímaní odlišných prostredí maloletým, avšak nemusí to znamenať, že niektorý z rodičov pôsobí vyslovene negatívne na maloletého, resp. že je pre výchovu maloletého nevhodný. Rovnako sa môže jednať len o aktuálne chvíľkové negatívne

nastavenie maloletého, ktoré matka automaticky spája s výchovným prostredím u otca, pretože od začiatku nie je stotožnená so striedavou osobnou starostlivosťou. V danom prípade okresný súd nemal preukázaný ani rozdielny prístup rodičov k výchove maloletého. Obidvaja maloletému zabezpečujú náležitú starostlivosť, pripravujú sa s maloletým na vyučovanie, čoho dôkazom je, že maloletý je v škole hodnotený ako výborný žiak, zaujímajú sa o jeho plnenie si školských povinností i mimoškolské aktivity i zdravotný stav, ktorý je aktuálne už zlepšený, čo môže naznačovať taktiež určitý stupeň stabilizácie maloletého.

8. Ku komunikácii rodičov okresný súd poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR ako aj Ústavného súdu SR, uvedomujúc si komunikačné problémy rodičov prameniace najmä z ich vysoko konfliktného vzájomného vzťahu, ktorý výrazne citovo ovplyvňuje ich samotných a ich celkový vzťah aj v otázkach výkonu starostlivosti o maloletého. Rodičia spolu komunikujú aj keď väčšinou iba písomne, informujú sa navzájom o maloleťoch dieťať. V kontexte s vyššie uvedeným však napriek takejto narušenej rodičovskej komunikácii považoval okresný súd striedavú osobnú starostlivosť za aktuálne najvhodnejšiu formu starostlivosti o maloletého. Apeloval na rodičov, aby si konečne uvedomili, že tento ich konfliktný vzťah, neustále hľadanie chýb na tom druhom, je pre ich maloleté dieťa zraňujúce, a preto by si mali obidvaja rodičia uvedomiť potrebu zmeny aj s prispením odbornej pomoci a urobiť hrubú čiaru za ich doterajším vzťahom, s prihliadnutím aj na závery znaleckého posudku, aby maloletému obaja vytvorili stabilné a bezpečné prostredie, keďže maloletý ich má obidvoch rovnako rád a má záujem o starostlivosť zo strany obidvoch rodičov. Okresný súd pristúpil aj k úprave poberania rodinných prídavkov a uplatňovanie daňového bonusu, ktoré určil matke a rozhodol aj o trvalom pobyte maloletého. Výživné počas trvania striedavej osobnej starostlivosti okresný súd neurčil, pretože prihliadol na pomerne rovnaké príjmy obidvoch rodičov i rozsah striedavej osobnej starostlivosti, neexistenciu inej vyživovacej povinnosti a schopnosť rodičov dohodnúť sa na úhrade opodstatnených výdavkov maloletého. Za účelom zlepšenia komunikácie rodičov okresný súd nariadil opätovne výchovné opatrenie, ktoré sa má realizovať na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, Banská Bystrica ako to odporučil aj kolízny opatrovník maloletého a s čím rodičia súhlasili. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP. K trovám znaleckého dokazovania konštatoval, že bude o nich rozhodnuté samostatným uznesením.

9. Proti výroku I. a súvisiacim výrokom VIII. IX., X. a XI. rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie matka z dôvodu, že súd prvej inštancie podľa nej nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP), ako aj z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), kedy rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Matka uviedla, súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uprednostnil právo rodiča - otca pred záujmom maloletého dieťaťa, nechal do úvahy jej pripomienky, keď vo svojom odôvodnení rozsudku o.i. uviedol, že sama uviedla, že maloletý nemá rád zmeny, tohto sa okresný súd okamžite „chytí“, aj keď sa bližšie nezaujímal, aké zmeny má na mysli. Ak by sa jej okresný súd spýtal, zistil by, že za zmenu maloletý nepovažuje návrat zverenia do osobnej starostlivosti matky, nakoľko táto sa realizovala 9 mesiacov, a pre maloletého by to nebola žiadna nová situácia, ale situácia, ktorú už zažil a bol s takouto formou starostlivosti spokojný. Jasne a opätovne aj na poslednom pojednávaní dňa 14.11.2022 uvádzala, že maloletý je striedaním stresovaný, má výbuchy zlosti, prejavuje sa to aj v správaní maloletého v škole, keď o.i. napomínal aj pani učiteľku, nechcel nadväzovať kontakty v škole, pred matkou sa maloletý vyslovene prezentuje, že k otcovi nechce chodiť, svoj názor sa bojí prejaviť pred otcom, preto opierať rozhodnutie ohľadom výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu len o nejednoznačné závery posudku č. 102/2021, ktorý nedal jasnú odpoveď na to, aká forma starostlivosti je pre maloletého vhodná, nie je pre takto významné rozhodnutie postačujúce. Striedavá starostlivosť vôbec nevyhovuje osobnosti maloletého dieťaťa, striedavou starostlivosťou nebudú lepšie zaistené potreby dieťaťa ani komunikácia medzi rodičmi, ktorá prebieha poväčšine len prostredníctvom sms a nie je ako znalec v znaleckom posudku č. 102/2021 konštatoval žiadna, kedy aj sám súd prvej inštancie konštatoval na str. 15 odôvodnenia rozsudku, že za obdobie 6 rokov neboli rodičia schopní ani za pomoci odborného poradenstva prispieť k úprave vzájomných vzťahov i komunikácie tak, aby sledovali čo najlepší záujem maloletého dieťaťa, kedy sa však okresný súd už nezaoberal tým, prečo tomu tak je, a kto z rodičov spôsobuje to, že táto komunikácia nefunguje.

10. Matka v odvolaní uviedla, že okresný súd mal podľa jej názoru dosť času na to, aby vyššie uvedené otázky komplexne posúdil a vyhodnotil, kedy okresný súd akoby pozabudol vyhodnotiť všetky ostatné dôkazy (množstvo podaní otca na súd, na školu, kolízneho opatrovníkovi, niekoľko trestných oznámení

zo strany otca na matku a pod.) a nekriticky sa tak súd opieral len o nejednoznačné závery posledného znaleckého posudku č. 102/2021, ktorý viní v rovnakej miere obidvoch rodičov. Poukázala na to, že znalecký posudok je iba jedným z dôkazných prostriedkov, ktorý súd hodnotí ako každý iný dôkaz, pričom žiaden dôkaz nemá predpísané poradie svojho významu, resp. poradie preukázanej sily. K zlepšeniu vzťahu tak medzi rodičmi nedošlo, okresný súd sa však vôbec ako nezaoberal tým, resp. neposudzoval to, ktorý z rodičov je zodpovedný za zlú a nepostačujúcu komunikáciu a stupňovanie celkového napätia medzi rodičmi, kedy vzhľadom na dĺžku trvania tohto konania, sa mal súd pre správne rozhodnutie bližšie zaoberať aj touto podstatnou otázkou a riadne tak vyhodnotiť všetky dôkazy nachádzajúce sa v samotnom spise. Opätovne poukázala na to, že ani v záver znaleckého posudku č. 102/2021, ani samotný výsluch znalca nedal jasnú odpoveď na to (otázka 15 v znaleckom posudku), aká je odporúčaná forma úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Znalec v znaleckom posudku uviedol: „že za danej situácie bude každý spôsob starostlivosti o dieťa, pre dieťa stresujúci“ a na pojednávaní dňa 14.11.2022 pri svojom výsluchu znalec o.i. uviedol, že rôzni znalci nemusia mať na vec ten istý názor, čo sa aj potvrdilo, a že ten jeho záver ohľadom formy starostlivosti vychádzal z toho, čo si praje maloleté dieťa. Podľa matky neobstojí, ak sa závery znaleckého dokazovania vo vzťahu k forme úpravy výkonu rodičovských práv a povinností opierajú o názor maloletého dieťaťa a samotné súdne rozhodnutie sa opiera o to, že predsa striedavá starostlivosť sa realizuje už dva roky a dieťa je na ňu zvyknuté. To, že maloleté dieťa je na niečo zvyknuté, ešte neznamená, že je to aj v jeho záujme. Poukázala na to, že sám znalec na pojednávaní konanom dňa 14.11.2022 nespochybnil odborné závery znalkyne B. K., ktorá vypracovala v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností prvý znalecký posudok, (kedy samotnú znalkyňu ako aj samotný znalecký posudok, B. K. ktorý mal len formálne nedostatky, ostro napádal otec, nakoľko mu závery tohto posudku nevyhovovali), ktorá dala na rozdiel od posledného znaleckého posudku č. 102/2021, jasnú odpoveď na to, aká forma starostlivosti je pre maloletého vhodná, kedy dieťa odporučila zveriť do osobnej starostlivosti matky, kedy najmä zo správania maloletého ako matka vidí, že striedavá osobná starostlivosť mu nevyhovuje. Počas celého konania sa prejavovali rozdiely medzi rodičmi, či už v prístupe k školskému klubu, k navštevovaniu krúžkov - dodržiavanie ich trvania, k samotnej socializácii dieťaťa, bola preukázaná absolútna nejednotnosť rodičov pri zdravotnom probléme maloletého s fimózou, neustále trvanie otca byť prítomný pri každom jednom vyšetrení dieťaťa, nejednotnosť vo vzťahu k školským povinnostiam - neodovzdávanie kníh/zošitov matke maloletého zo strany otca, potrebných na výučbu maloletého, nejednotnosť v účasti maloletého na „školskej noci.“ Je potrebné, aby odvolací súd by mal daný prípad veľmi citlivo a komplexne posúdiť a rozhodnúť v čo najlepšom záujme maloletého dieťaťa, kedy je to ona, ktorá v aktuálnej životnej situácii môže poskytnúť lepšie, najmä to emocionálne zázemie, čo je pre maloletého veľmi podstatné.

11. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnený, súd prvého stupňa sa dostatočne vysporiadal so všetkými argumentmi. Súd prvej inštancie dal podľa neho dostatočný priestor matke, aby preukázala, že striedavá osobná starostlivosť nie je vhodná pre maloletého a že jediná vhodná forma starostlivosti je práve tá, ktorú navrhovala matka. K otázke vhodnosti formy starostlivosti okresný súd vykonal rozsiahle dokazovania, ale matka napriek jednoznačnej odpovedi znalca, kolízneho opatrovníka o akceptovaní názoru maloletého, odmieta akceptovať, že okresný súd, súdny znalec, kolízny opatrovník, maloletý ako aj on sa zhodli na tom, že striedavá osobná starostlivosť je v najlepšom záujme maloletého. Tvrdenie matky ohľadne prejavov maloletého v škole vyvracia správa zo Základnej školy s materskou školou F., F. F. zo dňa 08.11.2022 (krátko pred rozhodnutím súdu) opísaná aj v odseku 19 rozhodnutia súdu, z ktorej je zrejmé, že maloletý nemá v škole žiadne ťažkosti, pravidelne sa zapája do edukácie, pripravuje sa zodpovedne, dáva pozor, o učenie má záujem. Z hodiny na hodinu je pripravený podľa pokynov učiteľky, je nekonfliktný, na lavici má vždy úhľadný poriadok. Zo správy nie je zrejmé, že by bol maloletý stresovaný, že pri prejavoval zlosť, prípadne iné prejavy, z ktorých by bolo zrejmé, že maloletý nie je spokojný so situáciou doma. Zo správy taktiež vyplýva, že obaja rodičia prejavujú záujem o dieťa, pravidelne sa informujú o veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa, spoločne si delia poplatky a obaja sa o dieťa starajú primeraným spôsobom a pracujú so svojim dieťaťom podľa pokynov. Záonné podmienky na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti tak ako sú uvedené v odseku 24 rozhodnutia okresného súdu boli splnené. Okresný súd správne právne vec posúdil, na základe dôkazov ktoré mal, ktoré mu boli predložené, ako aj tých, ktoré sám vykonal, dospel k správnym skutkovým zisteniam. Ako uvádza okresný súd obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloletého. Uvedené matka žiadnym spôsobom nespochybnila. Okrem množstva dôkazov, ktoré boli vykonané, sám maloletý nielen pred

súdom a kolíznym opatrovníkom, ale aj pred znalcom formuloval svoj postoj. Na jeho jasne formulovaný postoj je potrebné prihliadať. Prihliadal naň nielen znalec, ale aj okresný súd a nakoniec aj kolízny opatrovník. Avšak ako uvádza súd prvej inštancie, názor maloletého nebol jediný určujúci faktor. Matka zabúda na to, že maloletý má právo tráviť rovnaký čas s matkou a otcom. Otec uviedol, že to matke umožňuje od samotného začiatku, avšak ona jemu nie. Súd prvej inštancie za najvhodnejší spôsob považoval striedavú osobnú starostlivosť nielen vzhľadom na pranie maloletého, ale aj preto, že táto forma starostlivosti o maloletého funguje 6 rokov, od roku 2017 s výnimkou 9 mesiacov v roku 2020, kedy bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky súdnym rozhodnutím. Striedavá osobná starostlivosť (3-2-2) teda nie je novinou v živote maloletého a maloletý si naň nemusí zvykať ako na niečo nové. Práve naopak už 6 rokov je na striedanie zvyknutý, je v nej zorientovaný a dožaduje sa jej. Uvedené skutočnosti potvrdil už v roku 2020 Krajský súd v Banskej Bystrici vo svojom rozhodnutí č.k. 15CoPno/1/2020 a 13CoPno/1/2020, kde jednoznačne konštatoval, že sa striedavá osobná starostlivosť o maloletého fakticky realizovala a teda maloletý je na takýto spôsob starostlivosti rodičov zvyknutý, preto je v jeho záujme. Pokiaľ matka poukazuje na to, že maloletý nemá rád zmeny, tak práve preto by mala akceptovať, že zverením maloletého do jej osobnej starostlivosti by prišla do života maloletého veľká zmena, ktorej sa bude musieť nedobrovoľne prispôbiť. Nie je potrebné meniť niečo, čo bez problémov funguje už 6 rokov. Žiadny stres, úzkosť, zmenu správania si u maloletého si otec nevšimol, nevšimol si tieto prejavy ani znalec, kolízny opatrovník ani okresný súd. Pokiaľ má matka taký pocit, mala dosť času na to, aby tieto skutočnosti počas niekoľkoročného súdneho konania aj preukázala. Nestalo sa tak. Matka opakovane niekoľkokrát uvádzala rovnaké nepodložené skutočnosti. Tvrdenia matky o tom, že maloletý nechce chodiť k nemu sú nepravdivé a opätovne ničím nepodložené. Matka takto kontinuálne podsúva súdu nepravdivé informácie.

12. Otec vo svojom vyjadrení uviedol, že maloletý sa na neho teší, rád s ním trávi čas a nerád odchádza k matke. Matka manipulatívne tvrdí, že maloletý pred ním klame. Toto tvrdenie matky je zavádzajúce, nakoľko matka nemôže posúdiť tvrdenia dieťaťa pred otcom. Matka nikdy nebola prítomná pri ich spoločných rozhovoroch s maloletým a nepozná ani obsah vzájomného vzťahu a diskusií. Je stále nepochopiteľné, že sa matka doteraz nepoučila. Že si nevzala k srdcu odporúčania znalca, kolízneho opatrovníka ani súdu a neustále robí z neho klamára, nedôveryhodného človeka, ktorý tým, že sa stretáva s maloletým, venuje mu všetok svoj čas a prispôbil mu celý život ho vlastne stresuje a vyvoláva mu výbuchy zlosti. Nemá tento pocit a uvedené skutočnosti sa nepotvrdili počas celého súdneho konania a to ani znalcom (ani prvou znalkyňou). Je a vždy bude maloletemu oporou, pomáha mu aktívne riešiť šikanózne prejavy spolužiakov v období od materskej školy priebežne až po dnešok, je mu oporou, zveruje sa mu so svojimi starosťami, problémami, ktoré vždy a promptne rieši. Žije len s ním a pre neho. Pokiaľ mala matka výhrady k znaleckému posudku mala možnosť klásť znalcovi otázky priamo na pojednávaní a objasniť to, čo je podľa nej nedostatočné. Výhrady, prípadne nejasnosti si mohla vyjasniť priamo so znalcom, čo však neurobila. Otec poukázal aj na skutočnosť, že mal opodstatnené výhrady voči prvotnému znaleckému posudku. Tieto výhrady boli reálne preukázané. Znalkyni bola uložená pokuta za chyby ktoré urobila v znaleckom posudku. Nebol to teda len jeho výmysel, ale riadne zdokumentovaná chyba znalkyne, ktorý mala za následok odlúčenie maloletého od neho na 9 mesiacov. Nový znalecký posudok bol vypracovaný v konaní na žiadosť matky. A keď nie sú závery v súlade s jej práním a predstavou tak s ním nesúhlasí. Matka však svoje nesúhlasné stanovisko žiadnym spôsobom nezdôvodnila. Taktiež mu nie je zrejmé, prečo matka podáva odvolanie voči výroku VIII, IX a X, keď urobil ústupok a súhlasil s tým, aby rodinné prídavky a daňový bonus poberala matka. Tiež nemal námietky voči trvalému pobytu maloletého. Súhlasil so všetkým, len aby sa súdny proces zbytočne nenaťahoval. Nemal k ničomu výhrady túžil len po tom, aby celý proces skončil. Aby s maloletým mohli pokojne žiť bez toho, aby sa zaťažovali súdnym konaním, otázkami a návštevami rôznych pracovníkov, znalcov a pod. Matka taktiež voči uvedenému nemala žiadne výhrady, nerozumie preto uvedenému odvolaniu, ktoré nie je zdôvodnené. Pokiaľ matka poukazuje na nedostatok rodičovskej komunikácie ako na dôvod na to, aby striedavá osobná starostlivosť nemohla byť nariadená, tak nedostatok komunikácie už dávno nie je dôvodom na nenariadenie striedavej osobnej starostlivosti. Od začiatku je zrejmé, že sa snažil, aby komunikácia medzi nimi prebiehala a to aj prostredníctvom rôznych kolízných opatrovníkov, psychológov, súdu. Neustále matku vyzýval k spoločným stretnutiam a konzultáciám v záujme zvyšovania úrovne vzájomnej komunikácie. Navrhol spoločné stretnutia aj priamo na pojednávaní, čo nakoniec okresný súd aj nariadením výchovného opatrenia akceptoval. Matka dlhodobo odmietala spoločné stretnutia a preferovala individuálne. Z vykonaného dokazovania nakoniec vyplynulo, že úroveň vzájomnej komunikácie je postačujúca na to, aby si maloletého mohli striedať a nakoniec komunikácia prebieha medzi nimi už 6 rokov. Počas celého obdobia majú zhodu vo všetkých

oblastiach výchovy, vzdelania, prístupu k zdraviu. Zhodli sa na výbere pediatra, stomatológa, logopéda a ďalších špecialistov. Taktiež sa zhodli na výbere materskej, základnej a umeleckej školy, majú zhodu v prístupe k školským a mimoškolským aktivitám a dlhodobo aj v zdravotnej starostlivosti o dieťa. Uvedené skutočnosti boli v súdnom konaní preukázané a matkou nerozporované.

13. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky rovnako navrhol napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny. Konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému sa vedie bezmála 6 rokov, teda skoro celý život maloletého. V rámci konania boli nariadené dve znalecké dokazovania, ktorých sa musel maloletý zúčastniť, opakovane bol maloletý vypočúvaný aj na súde. Namiesto toho, aby si užíval spokojné detstvo, mu rodičia zabezpečili to, že musel chodiť po rôznych inštitúciách, kde bol konfrontovaný s nepríjemnými otázkami, na ktoré sa mu ťažko hľadali slová. ako bolo z jeho strany uvedené aj na pojednávaní, znalecké dokazovanie bolo hľadaním menšieho zla pre maloletého v jeho nefahkej rodinnej situácii, v ktorej v podstate žije celý svoj život. Vďaka svojim rodičom maloletý už ani sám nevie, čo by vlastne skutočne chcel. Je neustále vťahovaný do problémov, ktoré medzi sebou majú jeho rodičia. V prítomnosti každého z rodičov musí riešiť, čo môže a čo nemôže povedať, či spraviť, aby sa daný rodič necítil ukrižovaný, sklamaný či smutný, čo je pre neho prirodzene stresujúce. Bolo by žiaduce, aby sa rodičia zamysleli nad tým, či by nebolo vhodné začať sa správať zodpovedne, prestať medzi sebou bojovať a sústrediť sa na skutočné potreby a najlepší záujem ich spoločného dieťaťa. Je potrebné, aby sa konečne situácia maloletého stabilizovala, a aby rodičia na sebe pracovali za pomoci odborníka z oblasti psychológie.

14. Krajský súd v Banskej Bystrici postúpil vec dňa 06.09.2023 Krajskému súdu v Žiline v súlade s § 3 ods. 5, § 5, § 6 ods. 1 a § 396b CMP a s poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR na rozhodnutie o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 37P/21/2017-1977 zo dňa 14.11.2022.

15. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie matky do napadnutého výroku I. a v súvisiacich výrokoch VIII., IX., X., XI. a XIII. nie je dôvodné, preto ho v týchto výrokoch potvrdil ako vecne správne cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

16. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvej inštancie neporušil právo účastníkov na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Naopak, súd prvej inštancie ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne v celom rozsahu a aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Súd prvej inštancie vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozsudku je koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné. Rozsudok súdu je presvedčivý, premisy zvolené v rozsudku, rovnako ako aj závery, ku ktorým dospel, sú racionálne a aj spravodlivé. Odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku je dostatočne vyčerpávajúce a zodpovedá kritériám uvedeným v § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného postupu. Práve pre správnosť a objektívnu argumentačnú presvedčivosť takto súdom prvej inštancie predostretých dôvodov by tak zásadne postačovalo len konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie odvolacím súdom odvolaním sa na ne (§ 387 ods. 2 CSP). Len na zdôraznenie vecnej správnosti záverov súdu prvej inštancie, odvolací súd považuje za podstatné sa potom vyjadriť osobitne len k niektorým odvolacím dôvodom matky, v ostatnom poukazuje na dostatočné odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu (§ 387 ods. 2 CSP).

17. Ako prvoradá zdôrazňuje, že úlohou súdov v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je rozhodnúť v otázkach týkajúcich sa pomerov rodičov k maloletému dieťaťu na podklade individuálneho, konkrétneho skutočného stavu veci v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa

(čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa). Ich úlohou zároveň je, aby na základe uplatnenia zásady proporcionality našli riešenia, ktoré nebudú neprimerane obmedzovať právo ani jedného z rodičov zaručené v čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd. V praktickej rovine by mali sudy vychádzať z premisy, že právom oboch rodičov je v zásade podieľať sa na starostlivosti o dieťa rovnakou mierou a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje aj právo dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Ak je rozhodnutím súdu zverené maloleté dieťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, potom musí byť dieťaťu umožnené stýkať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bol postulát rovnej rodičovskej starostlivosti naplnený, s primeraným zohľadnením konkrétnych okolností každého prípadu, veku, vývinových možností a potrieb, zdravotného stavu, citových väzieb a skutočností v akej miere a akým spôsobom obaja rodičia doposiaľ zabezpečovali starostlivosť o maloleté dieťa. Takéto usporiadanie je totiž spravidla v najlepšom záujme dieťaťa, pričom odchýlky musia byť odôvodnené ochranou iného, dostatočne silného legitímneho záujmu.

18. Odvolací súd poznamenáva, že pokiaľ má rodič záujem rovnocenne sa podieľať na výchove dieťaťa a nespráva sa spôsobom, ktorý by odôvodňoval zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, potom je súd povinný využiť všetky zákonné prostriedky na to, aby mu jeho právo priznal a zabezpečil jeho riadnu realizáciu. Striedavá osobná starostlivosť predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať a najmä nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov. V tejto súvislosti je však treba zdôrazniť aj to, že ak je jedným z určujúcich faktorov pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti schopnosť rodiča spolupracovať s druhým rodičom pri výchove dieťaťa v prípade, ak táto spolupráca a komunikácia nie je bez zjavného dôvodu naplnená, je rodič výchovne nespôsobilý. Pri rozhodovaní musí súd prihliadať na záujem dieťaťa najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, ako aj na jeho právo na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom.

19. Nakoľko sa v prejednávanej veci rodičia nedokázali zhodnúť v otázke formy osobnej starostlivosti o dieťa (otec navrhoval svoju, resp. striedavú osobnú starostlivosť, matka žiada zveriť maloletého syna do jej osobnej starostlivosti a široko nastaviť styk dieťaťa s otcom), súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu postupoval správne, ak preskúmaval predpoklady zakotvené v § 24 ods. 2 zákona o rodine pre rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti (keď rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, avšak obaja sa o dieťa starajú), ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, a to jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa (predpokladom nie je záujem obidvoch rodičov o striedavú osobnú starostlivosť, ale záujem o osobnú starostlivosť, teda že obidvaja rodičia chcú mať dieťa u seba) a súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Pokiaľ je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom, znamená to, že dieťaťu by sa striedaním osobnej starostlivosti nemal meniť okruh jeho kamarátov a blízkych osôb, aby nebolo v takýchto situáciách traumatizované, pre rozhodnutie je rozhodujúca aj vzdialenosť bydlísk rodičov (striedavá osobná starostlivosť nebude spravidla vhodná, ak rodičia bývajú v iných mestách). Ak sa rodičia na striedavej osobnej starostlivosti nedohodli a súhlasí s ňou len jeden rodič, vzniká súdu povinnosť skúmať, či rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti, teda autoritatívny výrok súdu o nej, a to bez podkladu v konsenze obidvoch rodičov, je v záujme dieťaťa. Ak áno, súd nemusí rozhodnúť o výlučnej osobnej starostlivosti jedného rodiča, ale mal by rozhodnúť o striedavej osobnej starostlivosti aj napriek nesúhlasu jedného z rodičov.

20. Ak matka v odvolacej námietke tvrdila, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uprednostnil práva otca pred najlepším záujmom maloletého, nevzal do úvahy jej námietky a pripomienky odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie v tom, že s prihliadnutím na vývinové potreby maloletého dieťaťa a na rešpektovanie jeho práva na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, sú v posudzovanom prípade splnené podmienky na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v určenom intervale (3-2-2) počas bežného školského roka a s osobitnou úpravou týkajúcou sa obdobia jarných, veľkonočných, letných, jesenných a zimných prázdnin. Konštatuje, že z vykonaného dokazovania je nesporné, že obaja rodičia sú schopní a ochotní vykonávať svoje rodičovské práva čo do osobnej starostlivosti o maloletého, obaja rodičia sú si rovní vo svojich rodičovských právach a povinnostiach a v konaní nebol dokazovaním vykonaným v rozsahu potrebnom pre zistenie skutočného stavu veci (§ 35 CMP) zistený žiaden dôvod na obmedzenie výkonu rodičovských práv jedného z rodičov, v dôsledku ktorého by malo byť maloleté dieťa aktuálne zverené

do osobnej starostlivosti iba jedného rodiča. V posudzovanom prípade sa navyše jedná o prípad, kedy na realizáciu striedavej osobnej starostlivosti o maloletého majú rodičia ideálne predpoklady, keďže ich miesto bydliska je v bežne dosiahnuteľnej blízkosti, maloleté dieťa môže navštevovať jedno školské zariadenie, rovnaké mimoškolské aktivity, určená forma striedavej osobnej starostlivosti je primeraná veku maloletého dieťaťa a v čase rozhodovania súdu prvej inštancie zodpovedala aj vyjadrenému názoru maloletého dieťaťa zisteného súdom, ale aj v rámci znaleckého dokazovania. Maloletý pri zisťovaní názoru súdom prvej inštancie dňa 31.05.2022 (čl. 1770 spisu okresného súdu) za domov označil bydliská oboch rodičov, oboch rodičov oznámkoval jednotkou s hviezdíčkou, oboch rodičov spoločne zaradil na prvé miesto v hierarchii ľudí, ktorých má rád. V rámci znaleckého dokazovania realizovaného okresným súdom ustanoveným súdnym znalcom – Ústavom pre znaleckú činnosť v Psychológii a Psychiatrii, spol. s r.o., maloletý prejavoval záujem o striedanie sa, a trávenie času s oboma rodičmi (bod č. 7 záverov znaleckého posudku, čl. 1988 spisu okresného súdu). V kontexte uvedeného, preto vo vyvolanom odvolacom konaní nie je odvolaciemu súdu možné prisvedčiť odvolaciemu argumentu matky, že striedavá osobná starostlivosť nie je v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa a jej nariadením došlo k uprednostneniu rodičovských práv otca na úkor záujmu maloletého dieťaťa. Rovnako odvolací súd nemôže vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého rozsudku prisvedčiť tvrdeniu matky, že okresný súd zvolil ako formu starostlivosti o maloletého striedavú starostlivosť oboch rodičov len preto, že táto už prebieha niekoľko rokov. Na druhej strane, práve skúsenosť s praktickým výkonom striedavej osobnej starostlivosti je možné považovať podľa odvolacieho súdu za významný aspekt v rámci rozhodovania súdu vo všeobecnosti, nakoľko rodičia a od určitého veku života aj maloleté deti vedia jednoznačne popísať výhody a nevýhody tejto formy starostlivosti, vedia zhodnotiť interval striedania sa a pod. V danom prípade niekoľko rokov trvajúca striedavá osobná starostlivosť rodičov bola správne posudzovaná ako jeden z faktorov, ale nie jediný, ktorý súd prvej inštancie zohľadňoval pri svojom rozhodovaní.

21. Pokiaľ matka vo svojom odvolaní poukazovala na zníženú akceptáciu zmien u maloletého, zmeny správania, výbuchy zlosti, maloletý nenadväzoval kontakty, aj na správanie maloletého v škole, prezentovanie sa nechutou ísť k otcovi, tak vykonaným dokazovaním v prvoinštančnom konaní nebolo preukázané, že by tieto prejavy maloletého priamo súviseli so striedavou osobnou starostlivosťou, ktorý záver odvolací súd vzhľadom na obsah spisového materiálu vyhodnotil ako vecne správny. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že matka prejavy/problémy maloletého popisovala už v konaní pred súdom prvej inštancie, avšak odvolací súd poukazuje na závery znaleckého posudku, v ktorom súdny znalec konštatoval, že tieto nie sú závislé od pomenovania formy starostlivosti, ale majú základ v správaní oboch rodičov (bod 12 záverov znaleckého posudku, čl. 1901-1902 spisu okresného súdu). Na tomto mieste odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť závery znaleckého posudku, že sú to rodičia, ktorí maloletého frustrujú v jeho potrebe emočného kontaktu s nimi, keďže maloletý je vystavený konfliktu lojality, je málo spontánny, málo si uvedomuje v rámci rodinných vzťahov, čo by skutočne chcel a popísané prejavy súvisia s existujúcou rodinnou situáciou a podieľajú sa na nej obaja rodičia, nie výkon striedavej osobnej starostlivosti. Matka príčinnú súvislosť medzi zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti a správaním maloletého nepreukázala, v rámci odvolacieho konania dôkazy preukazujúce jej tvrdenia nepredložila, ani nenavrhol vykonať. Odvolací súd zároveň dodáva, a to nad rámec odvolacích námietok matky, že sami rodičia mohli obmedziť frekvenciu striedania maloletého zvolením dlhšieho časového intervalu, maloletý by v takom prípade bol vystavovaný menej častým zmenám, ktoré podľa matky nie je schopný bez problémov akceptovať, k čomu ale nedošlo. Neuniklo pozornosti odvolacieho súdu, že napriek všetkým uvedeným skutočnostiam, boli to rodičia, ktorí zhodne, a to obaja rodičia označili zažité modely striedania maloletého v intervale 3-2-2 za najvyhovujúcejší pre maloleté dieťa.

22. Ak matka v odvolaní poukazovala na absenciu jednoznačného vyjadrenia sa ustanoveného súdneho znalca k najvyhovujúcejšej forme osobnej starostlivosti o maloletého, tak v tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že z obsahu prejednávaného spisu podľa zistení odvolacieho súdu vyplýva, že matka v zásade nemala podstatné výhrady voči záverom znaleckého posudku, čo je zrejmé aj zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 14.11.2022 (čl. 1965 okresného súdu). Pred súdom prvej inštancie rovnako namietala jedine to, že nikde v posudku nebola stanovená jasná odpoveď na otázku, ktorá starostlivosť o maloleté dieťa je najvhodnejšia. Odvolací súd dáva do pozornosti, že otázka vhodnosti konkrétnej úpravy rodičovských práv a povinností nie je otázkou odbornou, ale právnym posúdením veci a tieto skutočnosti súd hodnotí z hľadiska ostatných dôkazov, teda zistených konkrétnych pomerov dieťaťa a jeho rodičov. Znalcovi zásadne nepatrí vyjadrovať sa k prejednáwanej veci, ani navrhovať konkrétnu

úpravu práv a povinností rodičov vo vzťahu k maloletému dieťaťu, pretože takéto závery znalca zasahujú do rozhodovacej právomoci súdu, či už v rámci hodnotenia dôkazov alebo rozhodnutia vo veci. Je potrebné zdôrazniť, že znalecký posudok je len jedným z dôkazných prostriedkov, ktorý má rovnakú dôkaznú silu ako ostatné dôkazy, nie je možné ho prioritizovať a ako každý dôkaz je potrebné hodnotiť ho v rámci voľnej úvahy (§ 191 CSP) jednotlivo, ako aj v súvislosti s ďalšími dôkazmi. V rámci hodnotenia dôkazov súd nie je oprávnený posudzovať znalecký posudok z hľadiska jeho odborných záverov, pretože k tomu nemá požadované odborné znalosti, ale musí ho hodnotiť komplexne z hľadiska prípravy znaleckého skúmania, zadovážovania podkladov pre znalca v priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosti metód použitých znalcom a spôsobu vyvodzovania záverov znalca. Súd taktiež nemôže akceptovať také závery znalca, ktoré nezodpovedajú skutkovým zisteniam, resp. sú v rozpore so zásadami logiky, prípadne prekračujú rámec odborného posúdenia. Podľa odvolacieho súdu uvedené postuláty boli v postupe ako i v prijatých záveroch okresného súdu dodržané.

23. Odvolací súd rovnako nemá za to, že nie je možné nariadiť striedavú starostlivosť, ak komunikácia rodičov je problematická, alebo ak prebieha výlučne formou sms správ ako v prejednávacom prípade. Komunikácia rodičov je podľa odvolacieho súdu rovnako dôležitá, či ide o zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti, alebo či je dieťa zverené jednému z rodičov so širokou úpravou styku ako to navrhovala matka v prípade zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti (každý nepárny týždeň v kalendárnom roku od štvrtka od 16:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a každý párny týždeň v kalendárnom roku od v čase od štvrtka od 16:00 hod. do piatku do 08:00 hod.). Aj v prípade širokej úpravy styku, je rovnako pre dieťa zaťažujúce, keď dochádza pri jeho odovzdávaní ku konfliktu medzi rodičmi, rovnako vníma negatívne, ak sa rodičia nepekne alebo vôbec spolu nerozprávajú a podobne. Na maloletého nevyplýva negatívne to, ako je starostlivosť pomenovaná, ale to, že je tu prítomná narušená komunikácia rodičov. Odvolací súd nevidí rozdiel v danom prípade, ak by bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky so širokou úpravou styku s otcom, ktorá by viac menej znamenala v podstate striedavú starostlivosť. Pomenovanie starostlivosti nemá vplyv na zlepšenie komunikácie rodičov. Rodičia by sa rovnako museli dohodnúť a komunikovať o otázkach týkajúcich sa ich spoločného maloletého dieťaťa. Je určite nevyhnutné v záujme maloletého, aby rodičia pracovali na odstránení ich vzájomného konfliktu/problému, k čomu však podľa odvolacieho súdu nepomôže zmena pomenovania starostlivosti o maloletého v odvolacom konaní, ale iba odborná pomoc obojmu rodičom a maloletému, s ktorou napokon obaja súhlasili a ktorá bola okresným súdom nariadená formou výchovného opatrenia. Zároveň, ale odvolací súd dodáva, že napriek zrejmej komunikácii rodičov prostredníctvom sms správ, rodičia sa vedia dohodnúť o podstatných otázkach týkajúcich sa maloletého ako je zdravotná starostlivosť, školské zariadenie, dokážu sa dohodnúť na systéme hradenia výdavkov maloletého, a počas odvolacieho konania prejavili aj schopnosť dohodnúť sa na úprave styku počas letných prázdnin (čl. 2.075 spisu okresného súdu). Ak matka v odvolaní zvýrazňovala rozdiely vznikajúce medzi jej názormi a názormi otca v prístupe ku školskému klubu, k navštevovaniu krúžkov – dodržiavaniu ich trvania, k socializácii maloletého, riešení zdravotného problému maloletého, nejednotnosťou k školským povinnostiam, k účasti maloletého na „školskej noci“, tak odvolací súd dodáva, že je prirodzené, ak medzi rodičmi dochádza k nezhodám v bežných (ale aj tých podstatných) otázkach týkajúcich sa maloletého dieťaťa. Je nepredstaviteľné, a to aj v rodinách žijúcich v spoločnej domácnosti alebo pri rodičoch, ktorí majú vyššiu kvalitu úrovne vzájomnej komunikácie ako rodičia maloletého, aby existovala stopercentná zhoda v názoroch na výchovu maloletých detí. Z pohľadu odvolacieho súdu, je nepochybné, že k týmto, ale aj iným nezhodám dochádzalo a aj bude dochádzať v prevažnej miere rovnako, a to či maloletý je zverený do osobnej starostlivosti jedného alebo oboch rodičov, pretože ani zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky/otca by druhý rodič nebol žiadnym spôsobom obmedzený na výkone svojich rodičovských práv a povinností a mal by právo sa rovnako vyjadrovať k naznačeným otázkam.

24. Vzhľadom k tomu, že manželka odvolaním napadla ako súvisiace výroky, výroky VIII., IX., X., XI. a XIII. rozsudku súdu prvej inštancie, kedy neprodukovala vo svojom odvolaní žiadne konkrétne námietky, argumenty, návrhy, odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok aj v týchto výrokoch. Ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 14.11.2022 (strana 4. zápisnice) otázka určenia trvalého bydliska maloletého (výrok VIII. rozsudku); otázka poberania rodinných prídavkov matkou (výrok IX. rozsudku) a ako aj uplatňovania daňového bonusu matkou (výrok X. rozsudku) nebola medzi rodičmi sporná, preto okresný súd správne prevzal nesporné skutočnosti do svojich výrokov. Pokiaľ ide o určenie výživného (výrok XI. rozsudku) počas trvania striedavej osobnej starostlivosti, okresný súd správne vyhodnotil takmer totožné príjmy oboch rodičov, matky vo výške 871 Eur mesačne v čistom a otca vo

výške 595 Eur mesačne v čistom, ich približne rovnakú životnú úroveň ako aj rovnaký počet vyživovacích povinností. Zároveň pri určovaní vyživovacej povinnosti správne prihliadol na schopnosť rodičov podieľať sa na nákladoch maloletého. Na tomto mieste odvolací súd vo vzťahu k výživnému uvádza, že matka rozhodnutie o výške výživného počas striedavej osobnej starostlivosti ponechávala na rozhodnutie okresnému súdu, rovnako v odvolacom konaní neuvádzala, že by žiadala určiť výživné počas jej trvania.

25. Matka v podanom odvolaní vo vzťahu k svojej odvolacej argumentácií citovala i z rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky sp.zn. I.US 1554/14. Odvolací súd považuje na tomto mieste za podstatné primárne uviesť, že pokiaľ na podporu svojich tvrdení matka poukazovala primerane a podporne na judikatúru cudzieho štátu, tak z eurokonformného prístupu takýto postup nie je rozporný ani s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, napr. so závermi vyplývajúcimi z rozhodnutia sp. zn. III. ÚS 48/2018, v zmysle ktorých „...Aj keď judikatúra súdov iných štátov je pre slovenské právne prostredie nepoužiteľná, ústavný súd poukázal na uvedené rozhodnutie českého súdu preto, lebo sa s ním stotožňuje, preberá ho, a predovšetkým ho považuje za ústavne konformný výklad ustanovenia“, avšak vzhľadom na skutkový a právny stav prejednávanej veci ani tento poukaz, bez ďalšieho nemohol ovplyvniť závery odvolacieho súdu vo vyvolanom odvolacom konaní. Súdom prvej inštancie zvolenej argumentácii, podľa názoru odvolacieho súdu, nemožno nič z hľadiska jej racionálnosti, dostatočnosti, či vo svetle naplnenia zmyslu a účelu ochrany záujmov dieťaťa ako osobitne zákonom chráneného subjektu, vytknúť.

26. Krajský súd napokon považuje za potrebné primerane poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa záverov ktorého odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.

27. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., VIII., IX., X., XI. a v závislom výroku XIII. o trovách konania ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a v podrobnostiach odkazuje na dostatočné odôvodnenia rozhodnutí okresného súdu cez úpravu v § 387 ods. 2 CSP.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

29. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.